

HOTĂRÎRE
**cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul
de fundamentare a proiectelor de acte normative**

nr. 23 din 18.01.2019

Monitorul Oficial nr.22-23/30 din 19.01.2019

* * *

Abrogat: 23.08.2024

Hotărârea Guvernului nr.574 din 21.08.2024

În temeiul art.25 alin.(2) din [Legea nr.100/2017](#) cu privire la actele normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.7–17, art.34) și al art.13 din [Legea nr.235/2006](#) cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.126–130, art.627), Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative (se anexează).

2. Autoritățile administrației publice centrale vor desemna în cadrul subdiviziunilor lor persoanele responsabile de implementarea analizei de impact în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative.

3. Cancelaria de Stat:

1) va monitoriza realizarea analizei impactului;

2) va acorda asistența metodologică necesară ministerelor și altor autorități administrative centrale în vederea realizării analizei impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative;

3) va monitoriza publicarea anunțului privind inițiativa de elaborare a actului normativ împreună cu analiza impactului;

4) va acorda asistența logistică necesară pentru activitatea Secretariatului Evaluării Impactului de Reglementare.

4. Cancelaria de Stat va asigura conducerea Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător și va acorda asistența logistică necesară pentru ședințele acestuia, inclusiv va asigura publicarea pe pagina sa web oficială a ordinii de zi a ședințelor, precum și a expertizelor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

5. Prevederile din anexa la prezenta hotărîre constituie baza metodologică pentru autorii proiectelor de acte normative pentru care legea prevede elaborarea analizei de impact (analizelor impactului de reglementare și analizelor *ex ante*).

6. Se abrogă [Hotărîrea Guvernului nr.1230/2006](#) cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.170–173, art.1321).

7. În termen de 6 luni de la data publicării prezentei hotărîri, Cancelaria de Stat va revizui modul de lucru și componența Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător și va propune modificările corespunzătoare la cadrul normativ.

8. Prezenta hotărîre intră în vigoare la 9 luni de la data publicării acesteia, cu excepția prevederilor pct.7.

METODOLOGIA **de analiză a impactului în procesul de fundamentare** **a proiectelor de acte normative**

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative (în continuare – *Metodologie*) este elaborată în conformitate cu [Legea nr.100/2017](#) cu privire la actele normative și [Legea nr.235/2006](#) cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, avînd la bază cerințele stabilite la nivelul instituțiilor Uniunii Europene pentru documentele de analiză a impactului prin „Orientările pentru o mai bună legiferare” ale Comisiei Uniunii Europene, SWD (2015)111 final, din 19 mai 2015.

2. Prezenta Metodologie stabilește modalitatea de realizare a analizei inițiativei de elaborare a actului normativ conform rigorilor analizei *ex ante* și analizei impactului de reglementare a activității de întreprinzător, expusă în baza unui document unic – analiza impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative (în continuare – *analiza impactului*).

3. Sub incidența prezentei Metodologii cad:

1) proiectele de acte normative de reglementare a activității de întreprinzător care includ stabilirea drepturilor, obligațiilor, cerințelor și interdicțiilor pentru întreprinzători pe toată durata activității (de la inițierea pînă la lichidarea afacerii), precum și reglementarea relațiilor dintre autoritățile administrației publice, alte autorități abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control și întreprinzători;

2) proiectele de acte normative care conțin reglementări cu impact asupra bugetului public național sau a unor componente din cadrul acestuia;

3) proiectele de acte normative care prevăd reorganizări și reforme structurale ori instituționale ale autorităților sau ale instituțiilor publice.

4. Analiza impactului este un proces de identificare a problemei, stabilire a obiectivului, determinare a opțiunilor de soluționare a problemei ori de atingere a obiectivului și estimare a impactului, efectelor sau consecințelor opțiunilor respective, cu scopul de a fundamenta și argumenta necesitatea unei reglementări a relațiilor sociale. Analiza de impact are inclusiv scopul de asigurare a principiului transparenței decizionale și respectării intereselor societății și drepturilor întreprinzătorilor, precum și asigurarea corespunderii actului normativ principiilor activității de legiferare.

5. Actul de analiză a impactului însoțește în mod obligatoriu proiectele de acte normative identificate la pct.3 din prezenta Metodologie pe întreg parcursul circulației lor, pînă la aprobarea sau adoptarea finală de către autoritatea responsabilă.

6. Dosarul de însoțire al proiectelor de acte normative care cad sub incidența prezentei Metodologii, prezentat autorității cu competență de aprobare sau adoptare conține în mod obligatoriu analiza impactului.

7. Analiza impactului poate însoți mai multe proiecte de acte normative concomitent, dacă acestea sînt parte a unei singure intervenții prin reglementare a statului, fac parte dintr-un pachet comun și sînt propuse în mod simultan pentru consultări publice și aprobare.

II. STANDARDELE DE CALITATE PENTRU **ANALIZA IMPACTULUI**

8. Actele normative sînt fundamentate prin analiza impactului acestora pentru a stabili necesitatea sau lipsa necesității intervenției statului în vederea soluționării unor probleme și identificării celei mai

bune soluții pentru probleme, astfel fiind asigurată o calitate mai bună a acestora, caracterizată prin atingerea obiectivelor urmărite de stat, realizarea beneficiilor care justifică costurile intervenției statului, asigurarea celui mai mic nivel posibil al costurilor pentru cei afectați.

La identificarea și formularea opțiunilor în cadrul analizei impactului se ține cont de prevederile constituționale, principiile de legiferare, prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

9. La elaborarea documentului de analiză a impactului se respectă următoarele rigori:

1) *fundamentarea analizei* – analiza necesită a fi expusă complet și fundamentat. Orice concluzie formulată în cadrul analizei necesită a fi argumentată în baza datelor disponibile sau, în cazurile când acestea lipsesc, în baza presupunerilor clare și logice, care sînt explicate;

2) *trasabilitatea și veridicitatea informației utilizate* – informația utilizată în cadrul analizei trebuie să fie veridică și certă (fiind prioritare sursele oficiale cu date statistice). Odată cu expunerea informației, pentru a asigura trasabilitatea acesteia, este obligatorie indicarea sursei de obținere și, după caz, a autorului acesteia;

3) *prioritatea datelor cuantificate* – datele utilizate în cadrul argumentării și expunerii vor fi, după posibilitate, prezentate în mod cuantificat în unități ce pot fi supuse comparațiilor, raportate, după caz, la aceeași perioadă de timp. În cazul în care există mai multe tipuri de informație, prioritate vor avea datele care sînt sau pot fi cuantificate;

4) *forma standardizată de expunere* – analiza impactului trebuie să fie expusă în forma și modul stabilite de prezenta Metodologie, în ceea ce ține atît de structura documentului, consecutivitatea compartimentelor, cît și de conținutul fiecărui compartiment, care trebuie să se raporteze în mod logic la locul și rolul acestuia în cadrul documentului și să corespundă denumirii compartimentului;

5) *coerența expunerii* – informația expusă în compartimentele documentului analizei de impact trebuie să fie corelată cu scopul documentului propriu-zis, prezentată coerent de la un compartiment la altul, așa încît cea mai bună opțiune identificată să se încadreze perfect în obiectivul/scopul stabilit, care la rîndul său va reieși logic din problemele definite și va ținti cauzele acestor probleme;

6) *proporționalitatea efortului* – nivelul de complexitate și de profunzime a expunerii analizei va fi raportat la complexitatea problemelor abordate, îngrijorările și solicitările părților interesate, manifestate prin demersuri și consultări. Astfel, intervențiile cu impacturi potențiale mai mari, care vin să soluționeze probleme vaste și complexe, vor necesita o analiză aprofundată, cu expunere mai detaliată, și viceversa;

7) *scontarea impactului* – analiza impactului trebuie să aplice procesul scontării pentru impacturile cuantificate și distribuite în timp, prin care valoarea viitoare a costurilor și beneficiilor este redusă la valoarea actuală.

III. CONȚINUTUL ANALIZEI IMPACTULUI

10. Analiza impactului se elaborează și se prezintă conform formularului tipizat, prezentat în anexa la prezenta Metodologie. Actul de analiză a impactului trebuie să conțină următoarea informație:

1) Definirea problemei

a) Se determină clar și concis (într-o frază) problema sau problemele care urmează să fie soluționate.

b) Se descrie problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și/sau viitoare, în baza dovezilor și datelor ale căror surse sînt indicate. Mărimea (dimensiunea) problemei/problemelor și cauzele acestora se prezintă preponderent în mod cuantificat, exprimate în unități de măsură conexe cu cele din obiective și impacturile opțiunilor analizate. Definirea problemei este la fel de importantă și în cazul în care elaborarea actelor normative este prevăzută de acte normative superioare și documente de politici. În aceste cazuri, definirea problemei ține de înțelegerea mai bună a situației pe care își propune să o îmbunătățească statul prin implementarea actelor normative propuse.

c) Se descriu clar cauzele care au dus la apariția problemei (cauzele nu pot fi definite ca lipsa intervenției sau lipsa reglementării).

d) Se descrie cum a evoluat problema și cum va evolua în viitor fără o intervenție. Evoluția descrisă

aici se mai numește scenariul de bază sau opțiunea „a nu face nimic”.

e) Se descriu documentele de politici și actele normative existente care condiționează intervenția statului și cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și se identifică carențele prevederilor normative în vigoare.

2) Stabilirea obiectivelor

a) Se stabilesc principalele obiective ale intervenției din partea statului, care sînt legate direct de problemă și cauzele acesteia (obiectivele nu se stabilesc ca necesitatea de a întreprinde acțiuni sau ca necesitatea aprobării unei reglementări).

Obiectivele trebuie să fie măsurabile, realiste, expuse cuantificat și fixate în timp.

3) Identificarea opțiunilor

a) Se face referință la opțiunea „a nu face nimic”, descrisă în secțiunea cu privire la definirea problemei și se expune informația adițională, după caz.

b) Se descriu principalele prevederi ale proiectului (intervenții recomandate), cu impact, explicînd cum acestea țintesc cauzele problemei. După caz, adițional, se anexează varianta preliminară a proiectului de act normativ.

c) În cazul analizei problemelor complexe, conform principiului proporționalității prevăzut la pct.9 din prezenta Metodologie, sau în cazul în care sînt identificate riscuri relevante care pot cauza eșecul opțiunii recomandate, se identifică cel puțin o opțiune alternativă pentru opțiunea recomandată și opțiunea „a nu face nimic”. La selectarea opțiunii (opțiunilor) alternative se identifică și se descriu cele mai realiste opțiuni, inclusiv opțiuni de nereglementare (campanii de informare și educare, înțelegeri cu cei care creează problema, stimulente economice, soluții de implementare mai bună a legislației existente etc.), care ar putea să soluționeze problema prin schimbarea scenariului de bază (opțiunii „a nu face nimic”) pentru atingerea obiectivelor. Dacă opțiuni de nereglementare nu sînt incluse, se va explica motivul/cauza neincluzerii.

4) Analiza impacturilor opțiunilor

a) Se expun efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate.

b) Pentru fiecare opțiune analizată, se descriu principalele costuri și beneficii potențiale, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea. Costurile și beneficiile se descriu ca efecte adiționale în comparație cu situația din opțiunea „a nu face nimic”. Se identifică întregul spectru de efecte negative și pozitive ale stării actuale de fapt și de drept, în baza prezentelor rigori de analiză. Descrierea va include un spectru cît mai larg de costuri și beneficii confirmate prin dovezi și presupuneri argumentate, care pot fi inclusiv economice, sociale și de mediu, prezentate ca schimbări ale următoarelor categorii de impact:

- **economic:** costurile desfășurării afacerilor; povara administrativă; fluxurile comerciale și investiționale; competitivitatea afacerilor; activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii; concurența pe piață; activitatea de inovare și cercetare; veniturile și cheltuielile publice; cadrul instituțional al autorităților publice; alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori; bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor; situația social-economică în anumite regiuni; situația macroeconomică; alte aspecte economice;

- **social:** gradul de ocupare a forței de muncă; nivelul de salarizare; condițiile și organizarea muncii; sănătatea și securitatea muncii; formarea profesională; inegalitatea și distribuția veniturilor; nivelul veniturilor populației; nivelul sărăciei; accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile; diversitatea culturală și lingvistică; partidele politice și organizațiile civice; sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea; modul sănătos de viață al populației; nivelul criminalității și securității publice; accesul și calitatea serviciilor de protecție socială, educaționale, medicale; accesul și calitatea serviciilor publice administrative; nivelul și calitatea educației populației; conservarea patrimoniului cultural; accesul populației la resurse culturale și participarea la manifestații culturale; accesul și participarea populației la activități sportive; discriminarea; alte aspecte sociale;

- **de mediu:** clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon; calitatea aerului; calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen;

biodiversitatea; flora; fauna; peisajele naturale; starea și resursele solului; producerea și reciclarea deșeurilor; utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile; consumul și producția durabilă; intensitatea energetică; eficiența și performanța energetică; bunăstarea animalelor; riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.); utilizarea terenurilor; alte aspecte de mediu.

Identificarea impacturilor se efectuează în baza tabelului pentru identificarea impacturilor, anexat la Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului din anexa la prezenta Metodologie. Descrierea și estimarea detaliată a impacturilor identificate se prezintă în compartimentul 4 din Formular.

Costurile și beneficiile se prezintă preponderent cuantificat. Pentru costurile și beneficiile care nu pot fi cuantificate se vor include explicații cu privire la cauza imposibilității cuantificării, acestea fiind analizate din punct de vedere calitativ.

c) Se identifică cele mai relevante/iminente riscuri care pot cauza eșecul intervenției preconizate și al opțiunilor alternative (dacă acestea au fost propuse) ori schimbarea substanțială a valorii beneficiilor și costurilor estimate, corespunzător se explică care vor fi intervențiile necesare pentru reducerea probabilității apariției acestor riscuri și/sau diminuării consecințelor. Se prezintă presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați de proiect.

d) Suplimentar pentru analiza proiectelor specificate la pct.3 (a):

- se indică separat dacă, din totalul de costuri identificate, vor apărea costuri de conformare pentru întreprinderi (va apărea necesitatea unor investiții suplimentare pentru întreprinzători, ca aceștia să nu activeze cu încălcarea cerințelor normative din proiect) sau dacă vor fi majorate costurile de conformare deja existente în urma adoptării intervenției propuse. Analiza costurilor se realizează luând în considerare cel puțin următoarele tipuri de costuri ale întreprinzătorilor: plăți (impozite, taxe, tarife și alte plăți prevăzute de proiect), costuri administrative (efortul/costurile necesar(e) pentru a asigura înțelegerea prevederilor propuse, precum și efortul/costurile necesar(e) conformării cu cerințele de colectare, gestionare și prezentare a informațiilor către stat și părțile terțe, pentru solicitarea și obținerea actelor permise și documentelor oficiale și alte activități similare), costuri substanțiale de conformare (schimbări cauzate de proiect în costurile existente de afaceri, cum ar fi remunerarea forței de muncă și impozitele aferente, procurarea materiei prime, procurări și costuri legate de mijloace fixe, cheltuieli organizatorice care țin de implementarea prevederilor proiectului, cheltuieli de administrare și generale, procurări de servicii, alte costuri similare). Se explică dacă sînt prevăzute măsuri de diminuare a acestor costuri;

- se identifică dacă există impacturi disproporționate asupra anumitor categorii de întreprinderi, inclusiv dacă se vor atesta schimbări cu privire la pozițiile concurențiale, și se explică dacă sînt propuse măsuri pentru a evita aceste impacturi. Totodată, se descrie separat, dacă este cazul, care vor fi costurile și beneficiile intervenției propuse asupra întreprinderilor mici și mijlocii și cît de disproporționate, raportate la numărul de angajați, vor fi acestea pentru diferite tipuri de întreprinderi mici și mijlocii și în comparație cu cele ale întreprinderilor mari. În cazul existenței unui impact accentuat asupra acestor întreprinderi, se explică dacă sînt propuse scutiri sau cerințe mai lejere față de întreprinderi mici și mijlocii și în ce măsură acestea vor reduce impacturile negative asupra întreprinderilor.

e) În concluzie, se va argumenta în mod separat selectarea unei opțiuni. Opțiunea recomandată, în comparație cu alte opțiuni analizate, trebuie să asigure atingerea obiectivelor, iar beneficiile acesteia trebuie să justifice costurile și opțiunea propusă, trebuie să asigure cel mai mic nivel posibil al costurilor pentru cei care ar putea fi afectați.

5) Implementarea și monitorizarea

a) Se descrie cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate pentru a atinge obiectivele, inclusiv avînd în vedere capacitățile instituționale și financiare existente. Se identifică cadrul juridic care necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, precum și schimbările instituționale care sînt necesare.

b) Se indică clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea și evaluarea opțiunii recomandate.

c) Se stabilește peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și va fi necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Se explică cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea.

6) Consultarea

a) Se descriu principalele părți interesate în intervenția/opțiunea propusă, inclusiv autoritățile statului, mediul academic, mediul de afaceri, sectorul asociativ și cetățenii.

b) Se explică succint cum s-a organizat consultarea adecvată a părților. Inclusiv se oferă informația despre data și locul publicării actului de analiză a impactului, precum și timpul oferit publicului pentru comentarii. Procesul de consultare trebuie să fie eficient, continuu, relevant problemei examinate, în care autoritatea trebuie să utilizeze toate metodele posibile pentru a obține întregul spectru de informație necesară.

c) Se expune succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă. Este obligatorie expunerea poziției a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat. Se indică separat consultările efectuate pe marginea documentului de analiză a impactului.

IV. PROCESUL ANALIZEI IMPACTULUI

11. Procesul analizei impactului are următoarele etape:

1) identificarea problemei și luarea deciziei de a iniția procesul de analiză a impactului. Prima etapă a procesului de analiză este identificarea problemei, care poate justifica intervenția statului prin reglementare. Autoritatea administrației publice abilitată să inițieze elaborarea unui proiect de act normativ este responsabilă pentru corespunderea acțiunilor cu prezenta Metodologie;

2) pregătirea analizei impactului. Anterior elaborării proiectului de act normativ sau concomitent cu elaborarea acestuia, autoritatea administrației publice întocmește analiza impactului, conform prevederilor prezentei Metodologii. Autoritatea administrației publice poate elabora și perfecționa în paralel proiectul de act normativ care va însoți analiza impactului;

2¹) Până la înregistrarea proiectului de act normativ de Cancelaria de Stat, varianta inițială a analizei impactului:

a) în cazul proiectelor care prevăd reorganizări și reforme structurale sau instituționale ale autorităților ori ale instituțiilor publice, se consultă cu Cancelaria de Stat;

b) în cazul proiectelor care conțin reglementări cu impact asupra bugetului public național sau a unor componente din cadrul acestuia, se consultă cu Ministerul Finanțelor;

c) în cazul proiectelor de acte care conțin norme de reglementare a activității de întreprinzător, se expertizează de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;

3) documentul de analiză a impactului cu proiectul de act normativ se plasează pe pagina web oficială a autorității administrației publice pentru consultări publice în conformitate cu rigorile de transparență în procesul decizional. Se parcurge procesul de avizări ale proiectului și ale documentului de analiză a impactului. Pentru proiectele care conțin norme de reglementare a activității de întreprinzător, proiectul de act normativ, însoțit de analiza impactului, se supune expertizei de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;

4) proiectul de act normativ și documentul de analiză a impactului se perfecționează în urma avizărilor, expertizării și consultărilor publice. Proiectul se propune pentru promovare și aprobare în modul prevăzut de lege.

[Pct.11 modificat prin [Hot.Guv. nr.21 din 15.01.2020](#), în vigoare 17.01.2020]

[Pct.11 modificat prin [Hot.Guv. nr.348 din 18.07.2019](#), în vigoare 19.10.2019]

Anexă
la Metodologia de analiză a impactului
în procesul de fundamentare a proiectelor
de acte normative

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	
Subdiviziunea:	
Persoana responsabilă și datele de contact:	
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei	
d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție	
e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului	
2. Stabilirea obiectivelor	
a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)	
3. Identificarea opțiunilor	
a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție	
b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țin seama de cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate	
c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare	

4. Analiza impacturilor opțiunilor	
a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate	
b ¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea	
b ²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea	
c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta	
d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi	
Concluzie	
e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați	
5. Implementarea și monitorizarea	
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare	
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea	
c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea	
6. Consultarea	

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă	
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților	
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)	

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor			
povara administrativă			
fluxurile comerciale și investiționale			
competitivitatea afacerilor			
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii			
concurența pe piață			
activitatea de inovare și cercetare			
veniturile și cheltuielile publice			
cadrul instituțional al autorităților publice			
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori			
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor			
situația social-economică în anumite regiuni			
situația macroeconomică			
alte aspecte economice			
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă			
nivelul de salarizare			
condițiile și organizarea muncii			
sănătatea și securitatea muncii			
formarea profesională			
inegalitatea și distribuția veniturilor			
nivelul veniturilor populației			
nivelul sărăciei			
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile			
diversitatea culturală și lingvistică			

partidele politice și organizațiile civice			
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea			
modul sănătos de viață al populației			
nivelul criminalității și securității publice			
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială			
accesul și calitatea serviciilor educaționale			
accesul și calitatea serviciilor medicale			
accesul și calitatea serviciilor publice administrative			
nivelul și calitatea educației populației			
conservarea patrimoniului cultural			
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale			
accesul și participarea populației în activități sportive			
discriminarea			
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon			
calitatea aerului			
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen			
biodiversitatea			
flora			
fauna			
peisajele naturale			
starea și resursele solului			
producerea și reciclarea deșeurilor			
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile			
consumul și producția durabilă			
intensitatea energetică			
eficiența și performanța energetică			
bunăstarea animalelor			
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)			
utilizarea terenurilor			
alte aspecte de mediu			

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit.b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

Proiectul preliminar de act normativ

Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect și/sau analiza de impact

Expertiza Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (după caz)

Alte materiale informative/documente (la decizia autorilor)